

HUBUNGAN MALAYSIA INDONESIA

1957 - 1970

KUNASEELAN a/I MUNIANDY

Dewan Bahasa dan Pustaka
Kuala Lumpur
1996

Cetakan Pertama 1996
© Kunaseelan a/l Muniandy 1996

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi, dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman, atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada Ketua Pengarah, Dewan Bahasa dan Pustaka, Peti Surat 10803, 50926 Kuala Lumpur, Malaysia. Perundingan tertakluk kepada perkiraan royalti atau honorarium.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Muniandy, Kunaseelan

Hubungan Malaysia-Indonesia 1957-1970

Kunaseelan a/l Muniandy

Bibliografi: hlm. 305-314

Mengandungi indeks

ISBN 983-62-4192-2

1. Malaysia-Foreign relations-History
2. Indonesia-Foreign relations-History
3. Malaysia-Politics and government-History
4. Indonesia-Politics and government-History

I. Judul

959.5051

M
959.5051
MUN

Dicetak oleh
Percetakan Dewan Bahasa dan Pustaka
Lot 1037, Mukim Perindustrian PKNS
Ampang/Hulu Kelang
Selangor Darul Ehsan

850452
Hadiah

15 JAN 1997

Perpustakaan Negara
Malaysia

KANDUNGAN

Pendahuluan	vii
Penghargaan	xiii
Senarai Singkatan	xv
1 LATAR BELAKANG HUBUNGAN AWAL TANAH MELAYU-INDONESIA	1
Kepentingan Geografi	3
Hubungan dari Segi Warisan Bangsa dan Budaya	5
Hubungan Semasa Empayar-empayar Melayu	9
Hubungan Semasa Penjajahan Barat dan Jepun	18
Perkembangan Penting Selepas Perang Dunia	18
Kedua Sehingga Kemerdekaan Tanah Melayu	40
2 HUBUNGAN TANAH MELAYU-INDONESIA SEJAK KEMERDEKAAN TANAH MELAYU SEHINGGA CADANGAN PENUBUHAN MALAYSIA	53
Isu-isu Penting dalam Hubungan Politik	63
Hubungan Ekonomi	94
Hubungan Sosial	100
Pendirian Tanah Melayu dan Indonesia terhadap Negara China	108
Pendirian Tanah Melayu dan Indonesia terhadap Pertubuhan Serantau di Asia Tenggara	115
3 HUBUNGAN TANAH MELAYU-INDONESIA SEMASA PENUBUHAN MALAYSIA	130
Reaksi Indonesia terhadap Penubuhan Malaysia Sebelum Pemberontakan Brunei	131

Pemberontakan Brunei	147
Pendirian Indonesia terhadap Penubuhan Malaysia	
Selepas Pemberontakan Brunei	152
Hubungan Ekonomi dan Sosial	186
4 HUBUNGAN MALAYSIA-INDONESIA SEMASA KONFRONTASI	189
Rusuhan dan Pemutusan Hubungan Malaysia-Indonesia	191
Pemutusan Hubungan Ekonomi Malaysia-Indonesia	195
Konflik Ketenteraan dan Kegiatan Subversif	200
Usaha Perdamaian antara Malaysia-Indonesia	205
Peluasan Konflik Ketenteraan dan Perbahasan Kes Malaysia di Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu	214
Konfrontasi dan Diplomasi Afro-Asia	219
Peringkat Akhir Konfrontasi dan Hubungan Pulih	224
Usaha Pemulihan Hubungan Malaysia-Indonesia	227
5 HUBUNGAN MALAYSIA-INDONESIA SELEPAS KONFRONTASI SEHINGGA TAHUN 1970	235
Hubungan Politik	236
Hubungan Ekonomi	253
Hubungan Sosial	263
Hubungan dari Aspek Keselamatan	271
Pertubuhan Serantau	275
Pendirian Malaysia-Indonesia terhadap Isu Tuntutan Sabah dan Hubungan dengan Republik Rakyat China (RRC)	283
6 PENUTUP	290
Bibliografi	305
Indeks	315

PENDAHULUAN

Hubungan Malaysia (Tanah Melayu, sebelum 16 September 1963) dengan Indonesia dianggap sebagai hubungan yang istimewa kerana kedua-dua negara ini merupakan jiran tetangga yang rapat di Asia Tenggara dan mempunyai warisan sejarah, bahasa, agama, dan kebudayaan yang sama. Penduduk di kedua-dua negara berasal daripada rumpun bangsa yang sama dan kebanyakan daripada mereka mempunyai ikatan kekeluargaan yang rapat, khasnya antara penduduk Sumatera dengan Tanah Melayu. Semasa kegemilangan empayar-empayar seperti Srivijaya, Majapahit dan Melaka, wilayah-wilayah Indonesia dan Malaysia pernah berada di bawah naungan kuasa-kuasa Melayu tersebut.

Walau bagaimanapun, keadaan ini berubah dengan kehadiran penjajah Barat seperti Portugis, Belanda dan British yang kemudiannya menguasai wilayah-wilayah Malaysia dan Indonesia selama tiga setengah abad berturut-turut. Semasa Perang Dunia Kedua, kedua-dua negara ini juga dijajah oleh sebuah kuasa Asia, iaitu Jepun selama tiga tahun. Keistimewaan hubungan Malaysia-Indonesia terbayang apabila rakyat Tanah Melayu membantu rakyat Indonesia menyokong perjuangan Tanah Melayu menentang penjajah British atas sebab-sebab anti-penjajahan dan tali persaudaraan.

Di samping itu, hubungan istimewa tersebut dapat dilihat apabila Tunku Abdul Rahman sebagai Ketua Menteri Tanah Melayu pada tahun 1955 mengadakan lawatan rasmi ke Indonesia. Lawatan beliau merupakan persediaan awal Tanah Melayu untuk memupuk persefahaman dengan Indonesia. Seterusnya, Tanah Melayu mendirikan kedutaan pertamanya di Indonesia pada awal tahun 1957 selepas mendapat taraf berkerajaan sendiri. Tindakan tersebut ada keistimewaannya kerana Indo-